

De Journalist

Magazine van de VVJ

Prijs beste Jeugdprogramma

1999

Inhoud

Mensen achter het nieuws

Marc Helsen: Thuis is mijn basiskamp

4

Actueel

Val eens uit je rol - Regionale TV-zenders behoeden voor commerciële druk

5

Prijzen

Nieuw elan voor Brussels en Antwerps perscentrum

6

Forum

Het woord is aan Jaak Vanduyck

6-7-8

Actueel

Onder embargo - Krijgsmacht - Letterwoordenlijst

9

Europees Mensenrechtenhof geeft gerechtsverslaggeving duw in de rug

10-11

Werther-effect en journalistieke deontologie

12

Jobbank

13

Nieuws uit de verenigingen

Foto- en filmers - sociale verkiezingen - Antwerps Pershuis -
Oudere redacteurs - afdeling Antwerpen-Limburg

14

Actueel

RUG-drukcentrum dagelijks goed voor vijf kranten - Fit & Gezond,
TV-Ekspers, TV-Blad, Feeling, Flair, Story, Libelle en Proeven

15

foto: Johan Van Cutsem

Naar goede jaarlijkse gewoonte reikten journalisten de prijzen uit voor de beste radio- en televisieprogramma's. VRT steekt met kop en schouders boven de concurrentie uit.

Magazine van de Vlaamse
Vereniging van
Beroepsjournalisten

15 februari 2000, nummer 3
Verschijnt veertiendaags

Redactieraad

Laurent Coppens
Pol Deltour
Farid El Mabrouk
Wout Pittoors
Luc Standaert
Luc Vanheerentals

Redactie, coördinatie en V.U.

Ann Deceunynck
ann.deceunynck@euronet.be

Abonnementen

Lisbeth Moons
Vlaamse Vereniging van
Beroepsjournalisten
Steenkoolkaai 9 b
1000 Brussel
Tel. 02/229.14.70
Fax 02/223.02.72
vj@belgian-journalist.be

Vormgeving

Jo Klaps
Drukkerij Sansen

Abonnementsprijs:

3.200,- Bef per jaar

Publiciteitsregie:

Media Selling Place BVBA
Lambermontlaan 170
1030 Brussel
Tel 02/241 55 55
Fax 02/241 55 33
media.selling@euronet.be

Drukkerij

Publiwest N.V.
Drukkerij Sansen
Nijverheidslaan 5
8970 Poperinge
Tel. 057/33 67 21 - Fax 057/33 40 18

Lid van de Unie van Uitgevers van de
Periodieke Pers

Oproep

Volgende zaterdag, op 26 februari, houdt de drievuldigheid AVBB/VVJ/AJP haar/hun jaarvergadering(en). Dat gebeurt niet langer in het vertrouwde Shell-auditorium, maar in het hotel Europa Intercontinental aan de Wetstraat in Brussel. (Dat betekent overigens niet dat het ons hoog in de bol is geslagen. Het Shell-auditorium was gewoon niet beschikbaar).

De jaarvergaderingen worden het sluitstuk van jaar 1 van de 'gedefederaliseerde' persbond, die feitelijk van start ging met de aparte verkiezing van de besturen van VVJ en AJP vorig jaar. 'Feitelijk', want formeel/juridisch bestaan de Vlaamse en de Franstalige beroepsverenigingen nog steeds niet. De Raad van State heeft de ontwerpstatuten immers zo grondig onderzocht dat het onmogelijk is de aangepaste statuten al voor te leggen aan de algemene vergaderingen van eind deze maand. Wij hopen daarvoor buitengewone algemene vergaderingen te kunnen bijeenroepen na de zomervakantie.

Een en ander heeft tot gevolg dat we nog steeds in een overgangsregime zitten, omdat de VVJ en AJP voorlopig feitelijke verenigingen blijven die liefst nog geen formele verbintenissen op zich nemen.

Maar dat betekent absoluut niet dat we niets gedaan hebben, integendeel. Na de moeilijke jaren tijdens welke de 'splitsing' van de AVBB alle aandacht opeiste, heeft de nieuwe LAT-relatie waarin Vlaamse en Franstalige journalisten leven aan beide kanten van de taalgrens voor een nieuw elan gezorgd. Het meest concrete resultaat daarvan aan Vlaamse kant hebt u in handen. Ook de Franstalige broeders zijn gestart met een eigen tijdschrift.

Maar er is meer. In het voorbije jaar hebben we, zowel op Vlaams als op federaal niveau, een hele reeks nieuwe initiatieven opgestart. Aan Vlaamse kant was het daarbij dikwijls nodig contacten te vernieuwen. Met de Vlaamse uitgevers, met de vakbonden, met de overheid. Aan de nieuwe Vlaamse regering hebben we concrete voorstellen voorgelegd voor opleiding en vorming van journalisten. Op Vlaams en federaal vlak hebben we alle betrokken partijen een uitgewerkt voorstel bezorgd voor een nieuwe raad voor mediadeontologie. We hebben ook stevig aan de kar geduwd voor de vestiging van een nieuw Internationaal Perscentrum in Brussel, én voor de nieuwe start van het Antwerps Pershuis.

Dit alles collega's, om jullie te zeggen dat de besturen van VVJ en AVBB de handen uit de mouwen gestoken hebben sinds jullie ons vorig jaar hebben verkozen.

In ruil verwachten wij dan ook de traditionele jaarlijkse kleine inspanning van jullie. Offer één vrije zaterdagvoormiddag op, en kom 'massaal' naar onze jaarvergadering. Wij ontvangen jullie met koffie, en we beloven de vergaderingen niet langer te rekken dan nodig. (Al hangt dat natuurlijk ook van jullie zelf af).

Zelfs het bestuur van een journalistenbond wil één keer per jaar toch eens weten of het nog gedragen wordt door zijn leden. Tot zaterdag 26 februari!

Luc Standaert

foto: Johan Van Cutsem

Mensen achter het nieuws

Marc Helsen:

Thuis is mijn basiskamp

Op 7 december 1999 is journalist en wereldreiziger-avonturier Marc Helsen vertrokken op zijn 'Grote Trek'. Op 3 januari 2000 vond de lezer van Het Nieuwsblad zijn eerste verslag in de krant. Gedurende dertien maanden zal Helsen zes continenten doorreizen en zijn wedervaren in 300 'logboek' krantenstukjes neerschrijven. 53 donderdagen brengt de krant een extra bijlage met een journalistieke verzameling van artikels, foto's en kaarten over alle plekken waar Helsen voorbij komt. Het Nieuwsblad betaalt voor haar werknemer het hele uitstapje.

Ann Deceunynck

De reporter is o.a. voorzien van een portable pc, een draagbare printer, een fototoestel, nog een digitaal fototoestel, een satelliettelefoon, een gsm, een kompas en een kleine zakradio met wereldontvangst. Verder heeft hij een tentje bij dat bijna 3 kilo weegt, een rugzak, een slaapzak en matje, kookgerief en uiteraard kledij voor alle weersomstandigheden.

Nieuwsgierig als we zijn, belden wij Helsen op toen hij in Hong Kong verbleef. De telefoonlijn klonk alsof hij vlakbij was. Helsen en zijn redactie hielden er op dat moment rekening mee dat de wereldreiziger enkele dagen later in Viëtnam voor enige tijd helemaal niet meer bereikbaar zou zijn. 'Gelukkig loopt mijn contract met de VUM gewoon door. Nadat op 1 oktober de beslissing viel dat ik mocht gaan, heb ik al mijn vrije tijd geïnvesteerd in het project.

De stress nam alle dagen toe. Ik zag het allemaal op me afkomen en wist dat het alles of niets zou worden. Spookbeelden doemden op. Het is tenslotte een eenmansproject. Nu ik vertrokken ben, gaat het al beter. Al had ik in het begin schrik dat ik vroeg of laat bijvoorbeeld mijn modem naar de filistijnen zou helpen.'

'Voor Het Nieuwsblad is dit een belangrijk project in het Jaar 2000. Ze hopen dat het een relance zal betekenen na een moeilijk jaar en een dalende oplage. Ik hoop en denk wel dat het risico berekend is. Ik kan terugvallen op veel reiservaring. Nu moet ik het een jaar lang boeiend houden. Het enthousiasme komt van mijzelf en van de redactie. Ook collega's schrijven mee aan de bijlagen. Zij volgen geografisch op waar ik zit.

'Ik bel helemaal niet vaak met het thuisfront. In Mongolië of op de Mount Everest kan ik waarschijnlijk helemaal niets uitrusten. Mijn satelliettelefoon zal er niet werken. En in het bezette Tibet verwacht ik ook niet veel mogelijkheden. En uiteraard hang ik af van simpele dingen als elektriciteit. Soms zal ik misschien pas na een week tekst kunnen doorsturen. Ik zou ook helemaal niet dagelijks willen bellen. Voor mijn werk moet ik alleen zijn. De afspraak is dat ik observeer hoe het er in de wereld aan toe gaat in het jaar 2000. Het is niet de bedoeling dat mijn vrouw of familie daar tussen zouden komen. Fysieke ongemakken zijn er al geweest en zullen er nog wel komen. Maar ik red het wel alleen. Neen, ik ga geen compromissen sluiten.'

'Reiservaring heb ik genoeg. Van de laatste twintig jaar heb ik

er viereneenhalf in een tent geslapen. Thuis beschouw ik als mijn basiskamp. Met een collega van VTM heb ik gereisd en een reportage gemaakt. Hij filmde en ik schreef. Maar ook als ik vakantie heb, ben ik vaak weg. Ik ben een verwoed alpinist en een echte natuurliefhebber. Ik bestudeer nu wat er verandert op één generatie tijd.'

Ook op de radio heeft Helsen succes. In diverse VRT-programma's kwam hij al aan het woord met zijn reiservaringen.

Val eens uit je rol

Collega's, diegenen onder jullie die er al lang stiekem van dromen verantwoordelijkheid op te nemen in onze beroepsvereniging, moeten nu hun kans grijpen ! Binnen de raad van bestuur van de WJ zijn er twee vacatures : een voor ondervoorzitter en een voor vertegenwoordiger van de afdeling Brabant. Die moeten worden gekozen door de algemene vergadering van 26 februari. Iedere beroepsjournalist kan zijn kandidatuur stellen voor het ondervoorzitterschap. Kandidaat-vertegenwoordigers van de afdeling Brabant moeten uiteraard lid zijn van die afdeling. Het lidmaatschap van de raad van bestuur houdt als minimumverplichting in om de maandelijkse vergaderingen van de raad bij te wonen, maar geïnteresseerden die ook een stukje verantwoordelijkheid willen opnemen voor bv. het tijdschrift, de (toekomstige) website, de deontologie, de auteursrechten, de financiën, de nieuwe huisvesting, .. zijn meer dan welkom. Er is keuze genoeg.

Van een ondervoorzitter verwachten we natuurlijk iets meer. Hij of zij zit 'ambtshalve' ook in het bureau van de WJ en in de raad van bestuur van de federale AVBB.

Collega's, val voor één keer eens uit de rol van waarnemer, en neem eens een engagement op. Want zelfs journalisten hebben gemeenschappelijke belangen die verdediging behoeven.

(LS)

Regionale TV-zenders behoeden voor commerciële druk

Luc Vanheerentals

De Vlaamse Mediaraad heeft tijdens haar jongste vergadering op 24 januari beslist Vlaams Mediaminister Dirk Van Mechelen te adviseren de bepaling in het decreet over regionale tv-zenders niet te wijzigen. Het decreet voorziet dat zendvergunningen alleen uitgereikt worden aan VZW's.

Er is immers duidelijk behoefte aan een "buffer" tussen de commerciële exploitatie en het redactionele team. De redactionele onafhankelijkheid is volgens de raad pas voldoende gegarandeerd als de VZW's werkgever zijn van de journalisten. Om de leefbaarheid te garanderen, wil men dat de omroepen binnen hun zendgebied over een monopolie beschikken en rechtstreekse of onrechtstreekse overheidssteun toegerekend wordt. De raad volgt hiermee het voorstel van de NORT, overlegplatform van Vlaamse regionale tv's. Vertegenwoordigers van de NORT kregen opdracht nog enkele detailwijzigingen aan de tekst aan te brengen. Zo zal op vraag van de WJ de tekst over redactionele onafhankelijkheid nog verfijnd worden. De definitieve tekst moet voor 25 februari bij de minister zijn.

De WJ bepleitte in de Mediaraad dat een goede

invulling van het decretaal verplichte redactiestatuut een eerste waarborg is voor journalistieke onafhankelijkheid. Dit statuut moet de onafhankelijkheid van de redactie formaliseren ten opzichte van VZW's, exploitatiemaatschappij, productiehuisen en reclameregies die zich als een ingewikkeld kluwen genesteld hebben rond deze kleine tv-zenders. In conflicten moet bemiddeling van de WJ aanvaard worden. VZW's bieden een waarborg voor onafhankelijke journalistiek als ze evenwichtig samengesteld zijn en als hun inmenging in het redactie zich beperkt tot het aanreiken van algemene doelstellingen. Op die manier zijn journalisten beter af in dienst van een VZW dan van een exploitatiemaatschappij.

Journalisten moeten bevoegd zijn voor de hele uitzending, inclusief de uitgezonden reclame en beslissingen over publi-programma's. Hun sociaal statuut moet evenwaardig zijn aan dat van anderen in de nationale media. De werkdruk moet d.m.v. voldoende personeel binnen de perken gehouden worden. Overheidsfinanciering moet in de eerste plaats de kwaliteit van het journalistieke werk ten goede komen.

Nieuw elan voor Brussels en Antwerps perscentrum

Ann Deceunynck

Mediaminister Dirk Van Mechelen had in zijn toespraak n.a.v. de uitreiking van de Prijzen van de Radio- en Televisiekritiek uiteraard speciale aandacht voor het landschap van radio en televisie in Vlaanderen. 'We blijven vasthouden aan een gezonde concurrentie tussen landelijke en regionale zenders. We mogen ook nieuwe technieken niet uit het oog verliezen en moeten steeds nieuwe diensten aan de luisteraar aanbieden.

De kostprijs van bijvoorbeeld film- en sportrechten loopt zo hoog op dat er een foutieve verhouding dreigt te ontstaan met de kwaliteit. We moeten een brede waaier programma's op open netten plaatsen zodat niet iedereen verplicht wordt een decoder te kopen. Schaalvergroting, fusies en concentraties doen zich overal voor. Ook in alle media. De nieuwe beheersovereenkomst met de VRT moet nu al voorbereid worden. Hoe zullen we in 2007 televisie kijken?'

De mediaminister liet in zijn kaarten kijken i.v.m. plannen om de Vlaamse pers zelf beter te organiseren. 'Hoewel we een digitaal tijdperk tegemoet gaan, en welke de drager ook zij, de inhoud van de informatie zal het belangrijkste zijn', stelde de minister. 'Opleiding en vorming van journalisten zijn belangrijk, maar we moeten ook ontmoetingspolen creëren. Het Internationaal Perscentrum (IPC) te Brussel zal een nieuw elan krijgen. Ook werden recent zeer constructieve gesprekken gevoerd met het Antwerpse provinciebestuur en het stadsbestuur om het perscentrum in Antwerpen een nieuw elan te geven. Een perscentrum in deze metropool is zeer belangrijk en zal de volgende weken een absolute prioriteit worden.'

Forum

Dit wordt geen nieuwe rubriek in De Journalist. Maar omdat we met dit blad ook een discussieforum willen bieden, stellen we onder dit logo onze kolommen open voor standpunten en meningen over journalistiek en media die ons de moeite waard lijken. Die standpunten hoeven niet de mening te vertolken of de goedkeuring te hebben van de redactieraad of van de WJ. Ze hoeven zelfs niet van beroepsjournalisten te komen. We kunnen ons bv. voorstellen dat ook uitgevers, politici, professoren, ... een visie hebben op de journalistiek, de pers, de media ... Eigenlijk hopen we dat zelfs. Deze rubriek staat open voor alle opinies, al behoudt de redactieraad zich het recht voor om te beoordelen of een standpunt voldoende relevant is. Het woord is aan ...

Jaak Vandyck

We starten de reeks met de opgemerkte toespraak die voorzitter Jaak Vandyck van de Vereniging van de Vlaamse Radio- en Televisiepers hield bij de uitreiking van de jaarlijkse radio- en tv-persprijzen. Hoewel zijn analyse van de hedendaagse situatie van de Vlaamse pers naar de sombere kant is, is ze voor veel journalisten maar al te herkenbaar. Jaak Vandyck werkte achtereenvolgens bij Het Nieuwsblad, Zie-Magazine, Volksgazet, De Morgen, en tegenwoordig bij Het Belang van Limburg als radio- en tv-journalist. Hij zit 29 jaar in het vak.

foto: Johan Van Cutsem

Meneer de minister,
 Heren volksvertegenwoordigers,
 Mevrouw de burgemeester,
 Meneer de voorzitter-afgevaardigd bestuurder,
 Dames en heren,

Uit naam van de Vereniging van de Vlaamse Radio- en Televisiepers en van onze sponsor, Opel Belgium NV, heet ik u van harte welkom op deze uitreiking van de 38ste Prijzen van de Radio- en Televisiekritiek en van de 3de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor het beste Jeugdprogramma.

We zijn 2000. Zestien jaar na George Orwell's '1984', één jaar voor Arthur Clarke's '2001'. In wezen is het jaar 2000 een non-event. Toch is het een symbolisch moment, waarop het goed is in de spiegel te kijken en ons af te vragen: doen we het wel goed?

Met uw goeddunken, wil ik in deze inleiding even stil staan bij de recente ontwikkelingen in de media, in het bijzonder in de geschreven pers.

Ik weet niet, mevrouw de burgemeester, of u al een uitnodiging hebt ontvangen. Ik weet zelfs niet of u wel zult worden uitgenodigd. In ieder geval is het de bedoeling van burgemeester Jean Tibéri van Parijs om ergens in het voorjaar de burgemeesters van alle grote wereldsteden te laten samenkomen in Parijs om van gedachten te wisselen over wat ons in de 21ste eeuw te wachten staat.

Dat is niks nieuws. Eén van zijn notoire voorgangers deed honderd jaar geleden precies hetzelfde. De eerbiedwaardige heren - in die tijd waren het allemaal nog heren - bogen zich dagenlang over de problemen die ze zelf op tafel hadden gelegd.

Eén klein detail zagen ze over het hoofd: de auto.

Jawel, her en der reden gekken en avonturiers rond in kratten die vooral lawaai en stof maakten, maar geen zinnig mens kon geloven dat die dingen er ooit in zouden slagen paard en kar uit het straatbeeld te verdringen.

Ik hoef u niet te zeggen dat wellicht niks het uitzicht van de 20ste eeuw dermate heeft bepaald als de auto.

Dat maar om ten overvloede aan te tonen dat alles relatief is en dat de 21ste eeuw ongetwijfeld ontwikkelingen zal meebrengen die wij nu niet eens kunnen vermoeden.

Ook het omgekeerde is waar. Wat vandaag staat als een huis, zal morgen misschien achterhaald zijn en worden opgedoekt. De geschreven pers bijvoorbeeld.

Ik wens geen onheilsprofeet te zijn, maar samen met u kan ik alleen maar vaststellen dat het internet dag na dag terrein wint. Nu is het nog een bezigheid voor een minderheid, maar spoedig zal het een normaal onderdeel vormen van ieders dagelijkse bezigheden.

Hoe lang zal het nog duren voor een uitgever zich afvraagt of hij nog wel een blad moet drukken, of hij niet beter via het beeldscherm informatie ter beschikking kan stellen? De konsument kan die informatie dan raadplegen, eruit halen wat hem interesseert en daarvan eventueel een print maken.

Zo ver zijn we nog niet, maar dit vormt stof tot nadenken, want het zou het einde van de traditionele journalistiek kunnen betekenen.

Wat zeker stof tot nadenken vormt, is de manier waarop ons vak vandaag de dag wordt uitgeoefend. Men neme het mij niet kwalijk, maar we zitten in een straatje waar ik liefst zo vlug mogelijk weer uit wil.

Ik behoor tot de generatie van de soixantehuitards. Zelf was ik maar zo'n klein soixanthuitarke, maar ik deed toch ook mee als hofmeier van veel wishful thinking en mandarijn van allerlei nieuwlicherijen. Eén daarvan was een vrije, onafhankelijke en kritische pers.

Tot in de jaren zestig, zelfs zeventig, kenden we een verzuilde, voorin genomen en tegenover het eigen nest volstrekt onderdanige en onkritische pers. Vanzelfsprekend heeft niemand heimwee naar die tijd. De journalistiek van toen was dringend toe aan frisse lucht. De vraag is echter wat wij hebben gedaan met de terecht verworven vrijheid.

Ik zie twee elementen die een smet werpen op onze emancipatiestrijd:

Ten eerste:

De journalistiek werd inderdaad in veel ruimere mate vrij en onafhankelijk, maar niet naar alle zijden kritisch. De verzuiling werd doorbroken, maar in de plaats daarvan ontstonden onduidelijke klubjes die de politieke, maatschappelijke en kulturele mode en trends bepalen, die uitmaken wie of wat in of uit is, die precies weten wie of wat korrekt is en wie of wat niet.

Voor veel journalisten is de behoefte om daarbij te horen, om vooral niet uit de toon te vallen, groter dan de durf om eigenzinnige standpunten in te nemen en desnoods tegen de stroom in te roeien. Daarmee zijn ze opnieuw spreekbuizen van voorgekauwde meningen, daarmee is de ene verzuiling ingeruild voor een andere, daarmee staan we nog altijd even ver van een ongebonden journalistiek.

Jessie De Caluwé zei het vrijdagavond nog tegen Van Rompaey: "Eén hond blaft en de hele meute blaft mee".

Ten tweede:

In 1605 publiceerde de Antwerpse drukker Abraham Verhoeven voor de eerste keer zijn 'Nieuwe Tydinghen'. Hij vond daarmee de krant uit. Meer dan driehonderd jaar lang was de drukpers hét informatiemiddel.

Toen kwamen radio en televisie.

De invloed van de televisie kan niet overschat worden. Laat mij enkele elementen aanstippen.

Vanzelfsprekend brengt televisie nieuws en duiding, maar dat is slechts een onderdeel van een veel ruimer aanbod dat in eerste instantie is gericht op amusement. Dat heeft geleid tot een mix van informatie en amusement. We hebben het dan over infotainment, over human interest, over reality tv, over emo tv.

Televisie registreert, maar wil graag ook regisseren, want dat verfraait de vormgeving en verhoogt de dramatiek. Daaruit vloeide de nieuwste mode voort, de docu-soap, of programma's waarin de feiten niet meer centraal staan, maar worden opgehangen aan de 'gewone man' die met die feiten te maken krijgt.

Als dergelijke programma's integer worden gemaakt, is daar helemaal niks mis mee. Maar één en ander bleef niet zonder gevolgen op de redakties van de geschreven pers. Ook daar slaat het infotainment wild om zich heen. Nieuws moet vooral leuk zijn. Wie zich durft afvragen of het ook relevant is en bijdraagt tot de democratische opdracht om de burger goed te informeren, is een zeur.

Oppervlakkigheid is troef. Populair wordt verward met ordinair; luchtig met ledig.

Meer en meer zijn wij een doorgeefluik. De journalistiek glijdt af naar kledkamerjournalistiek. Was het offside of niet? We stellen het niet langer zelf vast, maar gaan het vragen aan de spelers, aan de politici, de bedrijfsleiders, de woordvoerders, de administraties, de artiesten, de BV's. Als antwoord rekenen we op een snedige one liner, want die is goed voor een pakkende titel.

Bladen werden produkten, nieuws werd koopwaar. De norm is niet langer het nieuws selekteren en controleren, maar het als eerste publiceren én: scoren. Cafépraat, roddels en nergens bewezen beweringen worden lichtzinnig opgeklopt tot scoops. Ludwig Verduyn kan erover meepraten en kent de gevolgen. Hij niet alleen. De Franstalige kollega's die voor de rechtbank moesten verschijnen, mochten niet rekenen op enig begrip, maar betaalden cash. Wij moeten daarover niet jammeren. Zorgvuldigheid werd opgeofferd aan sensatie. Wij hebben het zelf gezocht.

Een al even irritante kwaal zijn de hypes die om de zoveel tijd losbarsten. Het ene jaar heten ze prinses Diana, het andere jaar de eclips, Filip en Mathilde of het millennium. Ze worden opgeblazen tot proporties die ze in de verste verte niet hebben. Op steeds meer pagina's staat steeds grotere flauwekul.

Kollega's, laten we eerlijk zijn: over de genante meligheid over het prinselijk huwelijk, kan een beetje journalist zich toch alleen maar schamen.

Ik vraag me af waar opgepepte marketeers en publishers naartoe wil-

Reportage

len. Als lezer wil ik natuurlijk gezellig mijn krantje lezen, maar als het even kan, wou ik graag ook wat meer vernemen over de samenhang en de achtergronden van de dingen. Ik mis een rubriek als 'Van kamerleden en senatoren' van Manu Ruys. Hij was nooit mijn idool, maar hij wist waarover het ging. Als bevoorrecht waarnemer maakte hij de lezer deelachtig aan de krachtlijnen die hij meende te onderkennen. Voor een ernstige analyse, gemaakt door een bekwame journalist, die zijn werkterrein van nabij volgt en beheerst, is er tegenwoordig, letterlijk en figuurlijk, geen plaats meer.

Sterker, een journalist die verstand van iets heeft, is bijna verdacht geworden sinds om de vijf jaar van plaats veranderen werd verheven tot hoogste doel van het personeelsbeleid.

Dat is het ergste nog niet. Eens vijftig-plusser is voor de journalist het risico reëel dat hij bij het huisvuil wordt gezet en vervangen door een veel goedkopere beginneling. Dat gebeurt op ditzelfde moment bij Belga, een bedrijf dat niét in moeilijkheden verkeert. Ik aarzel niet, meneer de minister, om in uw aanwezigheid dat schandaal aan te klagen.

Zoals de vader van Saidjah weet ik dat mijn verhaal eentonig klinkt. Het is niet de eerste keer dat ik hier pleit voor reflectie en zelfkritiek. Misschien is dat zinloos. Misschien zitten we in een onvermijdelijk proces. Misschien koester ik voorbijgestreefde gedachten over een journalistiek die iets verhevens zou hebben.

Het zij zo. Maar als ik, zoals ik in het begin zei, op dit symbolisch moment in de spiegel kijk, kan ik niet anders dan vaststellen dat we verkeerd bezig zijn. Ik ben niet te beroerd om dat, tegenover dit eminent gehoor, toe te geven.

Ik verkeer trouwens in goed gezelschap. Ook onze beroepsverenigingen VVJ en AVBB maken zich zorgen. Ze weten waarom. Als we niet zelf onze zaakjes regelen, zullen anderen het in onze plaats doen. Ik denk niet dat we daar veel bij te winnen hebben.

"Le journal, c'est un monsieur." U kent die uitspraak van Hubert Beuve-Méry, de stichter, directeur en hoofdredacteur van Le Monde. Met die monsieur bedoelde hij een heer van rang en stand. Wel, een heer van rang en stand moet zich niet verlagen en zich ook niet laten verlagen.

Het is dát wat ik meende te moeten zeggen, maar ik kan deze inleiding natuurlijk niet besluiten zonder ook enige aandacht te schenken aan de audiovisuele pers.

Woensdagmorgen zat onze vereniging aan het ontbijt met mediami-

nister Van Mechelen. Wij konden vaststellen dat zijn dossierkennis groot is en zijn mening over een aantal onderwerpen uitgesproken, maar ook zeer genuanceerd. Ik laat het graag aan hem over ook u daar straks van te overtuigen.

Wij zijn waarnemers; geen betrokken partij. Het is niet onze taak ons te mengen in bvb. het debat over een reclame-armere of reclamevrije VRT, noch in dat over het nieuwe dekreet. Wij gaan dat ook niet doen. Anderzijds ontgaat het ons natuurlijk niet dat de openbare omroep onder vuur ligt vanuit een bepaalde hoek, die ieder van u kent.

Wij geloven niet dat het medialandschap aantrekkelijker wordt met een krimpscenario voor de VRT en de installatie van Vlaamse Berlusconi's. Daarom distantiëren wij ons van de georkestreerde campagne dat de openbare omroep zich zou moeten beperken tot zijn primaire taken en van aantijgingen als zou TV1 alleen maar VTM achterna lopen.

Dit is een karikatuur.

Ten eerste, wie wil een Radio 3-achtige openbare omroep die de kijker alleen maar verveelt met onverteerbare brokken en uitzendingen voor derden? Ik niet, u niet, niemand.

Ten tweede, wie loopt wie eigenlijk achterna? Wij willen beslist niet onaardig zijn tegenover VTM, integendeel, wij stellen het zeer op prijs dat de commerciële zender ruimte maakt voor programma's als 'Stoelendans' en 'Het 'Schaduwkabinet', maar:

- Met ons kunt u vaststellen dat veertien van de vijftien programma's die wij hebben genomineerd, afkomstig zijn van de Reyerslaan.

- Een blik op ons palmares leert u dat alle winnaars van de Prijzen van de Radio- en Televisiekritiek uit hetzelfde nest komen.

- De Top 100 van de kijkcijfers van het voorbije jaar werd gekleurd door VTM, maar de eerste acht plaatsen werden ingenomen door TV1-programma's.

- Alle programma's die de voorbije jaren als echt vernieuwend mochten worden beschouwd, droegen de stempel VRT.

De openbare omroep is zeker niet zonder gebreken, noch zonder zonden. Wij hebben ook onze bedenkingen bij programma's met bijvoorbeeld een hoog Sergio-gehalte. Maar wie de VRT vlak voor de recht-hoek wil pakken, moet betere argumenten bedenken dan VTM achterna lopen.

Ik dank u wel.

Stefaan Soetewey dankte namens winnende ploeg

Zoals intussen bekend, werd de prijs voor het beste televisieprogramma binnengehaald door 'Het leven zoals het is: Kinderziekenhuis'. Dit TV1-programma kaderde in tien uitzendingen waarin het dagelijks leven werd geschilderd in de kinderafdeling van een ziekenhuis. Programmamaker en beroepsjournalist Stefaan Soetewey dankte de jury namens de hele ploeg die aan de uitzending rond een kankerpatiëntje had meegewerkt.

De prijs voor het beste radioprogramma werd gewonnen door 'Commissaris O', met Hans Otten die elke zaterdag op Studio Brussel de media onder de loep neemt en bekende Vlamingen aan de tand voelt.

De prijs voor het beste jeugdprogramma werd in de wacht gesleept door 'Mijn Gedacht', een nieuwe poging van de presentatoren Gitte Van Hoyweghen en Henk Vermeulen om een jeugdjournaal te maken.

De redactie kiest het onderwerp, kinderen vullen het in.

(AD)

Onder embargo

De regionale televisiezenders WTV en Focus zullen vanaf 28 februari opgevolgd worden met interessante, maar vaak onbekende plekjes, figuren of toestanden die aaneengepraat worden door **Martin 'Lucien Vanachterhetnieuws' De Jonge**. ●●● **Johan De Boel**, algemeen directeur van ATV doet een mooie belofte. 'Tegen het einde van het jaar moet ons aantal vaste personeelsleden van 28 opgetrokken zijn tot 35. Dat zal in de eerste plaats gebeuren door een aantal freelancers in vaste dienst te nemen'. ●●● Gangmaker **Ivan De Vadder**, coach **Annemie Nijs** en hun Canvas-ploeg hebben hun jaarlijkse basketbalmatch tegen politici op 5 februari te Gent met glans gewonnen. ●●● Nog bij de VRT werd het team rond algemeen directeur **Christina von Wackerbarth** uitgebreid met **Cecile De Troyer**, die de nieuwe marketingmanager van de VRT-televisie wordt. Zij volgt Sylvain Peeters op die uit zijn functie werd ontheven en voor wie een andere taak binnen het bedrijf wordt gezocht. ●●● En bij VT4 werd programmadirecteur **Bart Deprez** aan de deur gezet. ●●● Vanaf 1 maart mag **Alain Grootaers** - nu al hoofdredacteur van P-Magazine - zich ook de hoofdredacteur noemen van Ché, het eerste Vlaamse maandblad voor mannen. Dit glossy magazine van De Vrije Pers wordt een kijk- en leesblad met veel eigen foto-producties van onbekend vrouwelijk schoon. In het eerste nummer wordt Marcel Vanthilt aan de tand gevoeld over zijn man-zijn. ●●● Het februarinummer van het **Nieuw Wereldtijdschrift (NWT)** - dat op 5.000 exemplaren verschijnt - kent grote bijval. De oorzaak lijkt te vinden in het thema erotiek en de bijhorende naaktfoto van Kristien Hemmerechts. ●●● Hoofdredacteur **Piers Morgan** van de Britse Daily Mirror verdiende op één dag meer dan 2,2 miljoen frank door aandelen te kopen van een bedrijf dat de dag nadien de hemel werd ingeschreven in zijn eigen krant. Aan concurrent de Daily Telegraph verklaarde Morgan dat hij de geplande publicatiedatum van het artikel niet kende. De Britse Raad voor deontologie voor de journalistiek onderzoekt de zaak.

Krijgsmacht biedt journalisten cursussen aan

In het kader van de vorming van journalisten, cameralui, geluidslui en fotografen die gespecialiseerd zijn in de berichtgeving over defensie, organiseert de Belgische Krijgsmacht theoretische en praktische stages. Dit gebeurt i.s.m. de Informatiedienst van Landsverdediging, het Trainingscentrum voor Commando's, de Infanterieschool, de Genieschool, de Koninklijke School van de Medische Dienst en de Dienst voor Opruiming en Vernietiging van Ontploffingstuigen.

De theorie wordt op 25 februari gegeven in Evere, later dit jaar volgen een EHBO-stage te Gent, een NBC-stage te Jambes en een Infanteriestage te Marche-les-Dames en Lagland (Aarlen).

Beroepsjournalisten die hiervoor belangstelling hebben, kunnen voor verdere inlichtingen en inschrijving terecht bij de Dienst Mediavorming op tel. 02/701.38.28 bij Commandant Jo Van der Cammen of de heer Eddy Baertsoen of op tel. 02/701.15.75 bij Adjudant Pascal Spoiden.

Sociaal-economische letterwoordenlijst

In toespraken en interviews worden niet alleen veel jargonwoorden, maar ook veel letterwoorden gebruikt. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), het advies- en overlegcollege van de Vlaamse sociale partners, heeft daarom i.s.m. ledenorganisaties, werkgevers en werknemers een sociaal-economische letterwoorden- en een jargonlijst samengesteld. De jargonlijst is inmiddels aan haar eerste update toe en werd gecorrigeerd door de taalraadvrouw van de Vlaamse Gemeenschap.

Beide lijsten zijn gratis ter beschikking op het SERV-secretariaat, Jozef II-straat 12-16, 1000 Brussel (tel. 02/20.90.111).

Europees Mensenrechtenhof geeft gerechtsverslaggeving duw in de rug

Foto van verdachte neo-nazi mocht wel degelijk in (Oostenrijkse) krant

Net als in de vorige jaren, kreeg ook in 1999 de kritische journalistiek een flinke steun in de rug vanwege het vernieuwde Europees Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg. Het eerste arrest van het jaar 2000 in verband met de persvrijheid erkent andermaal het belang van de journalistieke berichtgeving, ditmaal toegepast op de gerechtsverslaggeving en de publicatie van foto's. Een rechterlijk bevel in Oostenrijk waarbij het weekblad 'News' verbod opgelegd werd om foto's te publiceren van een hoofdverdachte, werd door het Europees Hof als strijdig beschouwd met artikel 10 E.V.R.M.

Dirk Voorhoof, Universiteit Gent

Aanleiding tot het arrest van 11 januari 2000 was de veroordeling in Oostenrijk van een onderneming die verantwoordelijk werd geacht voor de schending van het vermoeden van onschuld en van het recht op afbeelding. In een bijzonder nummer en in verschillende artikels van het tijdschrift 'News' was in de loop van 1993 gerapporteerd over een bombrieven-campagne die werd toegeschreven aan enkele leden van een extreem-rechtse groepering. Daarbij werd de naam vermeld en werden verschillende foto's gepubliceerd van B., de hoofdverdachte in deze zaak en een bekend neo-nazi. Op vordering van B. werd aan de uitgeverij News Verlags echter verbod opgelegd om in de toekomst nog foto's van de man te publiceren als illustratie bij de verslaggeving in deze zaak. Het Oostenrijkse Grondwettelijk Hof maakte geen bezwaar tegen deze veroordeling, en argumenteerde dat het recht om informatie te verspreiden nog niet hetzelfde is als het recht om foto's te publiceren. Volgens het Grondwettelijk Hof was er geen sprake van een schending van artikel 10 E.V.R.M. aangezien aan de uitgever van het tijdschrift geen verbod was opgelegd om over de rechtszaak te rapporteren. Daarop stapte de uitgever van 'News' naar het Hof in Straatsburg.

Rechter is geen journalist

In eerdere rechtspraak oordeelde het Hof al dat de rechter niet op de stoel van de journalist moet gaan zitten. In de termen van het Hof: "It is not for the Court, or for the national courts for that matter, to substitute their own views for those of the press as to what technique of reporting should be adopted by journalists". Overheidsinmenging in de activiteit van de media en de journalistiek is in principe dan ook verboden. De uitzondering is wanneer op pertinente wijze kan aangetoond worden dat een beperking in concreto noodzakelijk was in een democratische samenleving overeenkomstig de tweede paragraaf van artikel 10 E.V.R.M.

Vervolgens erkent het rechtscollege dat de opgelegde beperking wel degelijk voorzien is in de Oostenrijkse wet, nl. in de Auteurswet en in de Mediawet. Aldus kon inderdaad in algemene termen gesteld worden dat het rechterlijk verbod gericht was op de bescherming van de rechten van anderen en tegelijk de bescherming beoogde van het gezag en de onpartijdigheid van de rechterlijke macht, waarvan ook deel uitmaakt het vermoeden van onschuld.

Toch concludeert het Hof dat het gewraakte rechterlijk verbod in strijd is met artikel 10 E.V.R.M. De rechters beklemtonen daarbij dat de verslaggeving in het tijdschrift 'News' verband hield met een belangrijke zaak, die duidelijke maatschappelijke en politieke aspecten heeft. Uiteindelijk bedreigde extreemrechts in Oostenrijk met zijn bombrievencampagne de basis van het democratisch bestel. Het Hof wijst er ook op dat de foto's die in het tijdschrift 'News' werden gepubliceerd geen uitstaans hadden met het privé-leven van B., mogelijk met uitzondering van één bepaalde huwelijksfoto.

Plicht

Een ander belangrijk argument van het Hof is dat de pers een essentiële rol vervult in een democratische samenleving. In dat licht moet ook het recht gewaarborgd zijn om verslag uit te brengen over rechtszaken. Het Hof gaat zelfs nog een stap verder, en maakt zelfs gewag van de plicht van de media om verslag uit te brengen over alle aangelegenheden van maatschappelijk belang. Hieronder vallen ook gerechtszaken. In het arrest staat letterlijk: "This duty extends to reporting and commenting on court proceedings which, provided that they do not overstep the bounds set out above, contribute to their publicity and are thus perfectly consonant with the requirement under Article 6 § 1 of the Convention that hearings be public". Het Hof erkent wel dat in specifieke omstandigheden een publicatieverbod voor foto's van een verdachte gerechtvaardigd kan zijn, maar acht een absoluut verbod zoals in onderhavige zaak volstrekt onevenredig in functie van het legitime doel.

Voor de Europese rechters is er dus wel degelijk sprake van een reële beperking op de persvrijheid. Het gewraakte publicatieverbod "restricted the applicant company's choice as to the presentation of its report, while it was undisputed that other media were free to continue to publish B's picture throughout the criminal proceedings against him".

Overigens hadden de Oostenrijkse rechters niet zozeer een probleem met de publicatie van de foto's

op zich, maar was het vooral de combinatie van de inhoud van enkele artikels met de betreffende foto's die aan de basis lag van het rechterlijk verbod. Het Hof merkt op dat het absoluut verbod om foto's van B. te publiceren aldus verder gaat dan nodig was om de eer en goede naam van B. te beschermen en het vermoeden van onschuld te waarborgen. Unaniem is de conclusie in Straatsburg dat het gewraakte publicatieverbod disproportioneel is ten aanzien van het nagestreefde doel en daarom in strijd is met artikel 10 E.V.R.M.

Oostenrijk

Oostenrijk is dus andermaal veroordeeld wegens schending van artikel 10 E.V.R.M., dat over de persvrijheid gaat. Dat gebeurde eerder al in de zaak *Lingens* in 1986, *Oberschlick nr. 1* in 1991, *Schwabe* in 1992, *Informationsverein Lentia* in 1993, *Vereinigung Demokratischer Soldaten Österreichs* en *Gubi* in 1994, *Oberschlick nr. 2* in 1997 en *Radio ABC* in 1997. Oostenrijk zag zich onlangs wel voorbijgestoken als meest veroordeelde E.V.R.M.-lidstaat door Turkije, dat in de loop van 1999 niet minder dan 12 keer werd veroordeeld wegens een schending van de vrijheid van de pers en de (politieke) vrijheid van meningsuiting.

Nog dit. Van het Straatsburgse Hof moet Oostenrijk ook ruim een kwart miljoen Schilling betalen aan News Verlags als compensatie voor de kosten van de gevoerde procedures in Wenen en Straatsburg. Toch is dit arrest nog niet helemaal definitief, omdat het gewezen werd door een 'gewone' Kamer met (maar) zeven rechters. De mogelijkheid bestaat nog dat binnen de drie maanden tegen dit arrest een "re-hearing" (heroverwegingneming) voor de Grote Kamer wordt aangevraagd door één van de partijen, mogelijk dus door Oostenrijk.

Hof Mensenrechten (1ste sectie),

11 januari 2000

News Verlags GmbH & CoKG t. Oostenrijk

www.echr.coe.int

Werther-effect en journalistieke deontologie

Raad voor Deontologie zet bakens uit voor berichtgeving over zelfmoord

*De invloed van de media op zelfmoorden is verre van duidelijk, zegt Bart Demyttenaere in zijn pas verschenen en veelbesproken boek *De last van het leven*. Het heeft de Raad voor Deontologie van de AVBB toch niet belet in een iets eerder opgesteld advies enkele bakens uit te zetten voor berichtgeving over zelfdoding.*

Pol Deltour

Auteur Demyttenaere schreef zijn boek naar aanleiding van de zelfmoord van een eigen broer, en neemt in een kort hoofdstukje ook de media onder de loep. Volgens de auteur is het "een beetje te gemakkelijk om de media volledig verantwoordelijk te stellen voor het 'uitlokken' van eventuele zelfmoorden". "Veel hangt af van de toestand waarin de ontvanger van de boodschap zich op dat ogenblik bevindt. (...) Zelfmoord is als probleem ingebed in de hele samenleving."

Het belet niet dat literatuur en wetenschap sinds de 18de eeuw wel eens van een 'Werther-effect' gewagen, telkens zich na een perspublicatie of televisieuitzending over zelfmoord een zekere zelfmoordgolf blijkt voor te doen. Het verschijnsel is genoemd naar de titelpersoon uit Goethes novelle *Die Leiden des jungen Werthers*.

Het punt is, betoogt Demyttenaere, dat later wetenschappelijk onderzoek dit Werther-effect nu eens wel, maar andere keren absoluut niet bevestigd heeft. Zo zou de (berichtgeving over de) zelfmoord van Marilyn Monroe geleid hebben tot een stijging van het zelfmoordcijfer met 12 procent. Een Vlaams onderzoek van professor Koen Matthijs dan weer, gebaseerd op 24 zelfmoordberichten uit *De Standaard*, leverde dan weer uiterst zwakke aanwijzingen op voor een verband.

Speciaal was het geval van Kurt Cobain die zich op 5 april 1994 een kogel door het hoofd schoot, waarvan verwacht werd dat het een wereldwijde imitatiegolf van zelfmoorden onder de miljoenen Nirvana-fans zou veroorzaken. Dat gebeurde niet. Een gevolg van het publieke optreden van zijn vrouw Courtney Love, signaleert Bart Demyttenaere, die "zich sterk negatief uitliet over 'de grootste stommitieit die haar man ooit had begaan'".

(Niet) romantiseren

Ondertussen nam de Raad voor Deontologie van de AVBB wel reeds een uitdrukkelijk standpunt in rond de problematiek. De

aanleiding was een artikel in de krant *Le Soir*, dat nogal gedetailleerd beschreef hoe een man om het leven was gekomen. Het was zijn dochter die zich daarover bij de Raad voor Deontologie had beklaagd.

De Raad concludeerde in een principeadvies van 24 juni 1999 dat de pers wel degelijk over een zelfmoord kan berichten. "Het kan immers gaan om een sociaal relevant gegeven, dat bovendien de veruitwendiging kan zijn van een algemenere malaise in de samenleving."

Niettemin wordt het principe twee keer genuanceerd. Om te beginnen zullen de journalisten en hun redactiecheefs zich "absoluut houden aan de verplichting om de privacy van de betrokkene en zijn nabestaanden te vrijwaren. (...) Zulks betekent dat bij een zelfmoord in principe geen namen gepubliceerd worden, noch andere persoonsgegevens die identificatie mogelijk maken. De uitzonderingen betreffen publieke figuren alsook figuren die met hun zelfmoord zeer uitdrukkelijk zelf de publiciteit zochten."

Beperking nummer twee: "Teneinde navolging door anderen te vermijden, zullen de journalist en diens redactieverantwoordelijken er zich verder voor hoeden een zelfmoord op een te prominente of sensationele manier te brengen. In hetzelfde verband moet ervoor gepast worden in detail te gaan over de methode van de zelfmoord. Ook simplistische en romantiserende verklaringen van de zelfmoord moeten in dit licht vermeden worden."

Of hoe de Raad voor Deontologie ook in dezen probeert om persvrijheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid met elkaar te verzoenen.

Literatuur:

- Bart Demyttenaere, *'De last van het leven. Zelfmoord in België en Nederland'*, uitgeverij Icarus, 256 blz., 725 frank
- Raad voor Deontologie AVBB, *Advies in de zaak D.G. c/ F.D. (Le Soir) van 24 juni 1999*

Gazet Van Antwerpen zoekt 'journalisten' voor de opdracht van regionale correspondent voor de regio Puurs, Sint-Katelijne-Waver, Heist-op-den-Berg en Leuven. Deze activiteit kan je uitoefenen naast een hoofdberoep. Je moet mobiel zijn en een PC hebben. Contact opnemen kan met Lex Moolenaar van GvA op tel. 03/210.0.210.

De **Regionale Uitgeversgroep** is ook op zoek naar een assistent communicatie. De betrokkene wordt o.m. verantwoordelijk voor de website-projecten, bereidt communicatiebriefings voor, analyseert met de bladmanager de voorstellen en is verantwoordelijk voor coördinatie, opvolging en begeleiding van de campagnes. De betrokkene bewaakt mee de huisstijl van Het Belang van Limburg. Kandidaten kunnen e-mailen naar bbuyst@rug.be.

SwitchLink is op zoek naar een freelance journalist die interviews kan afnemen voor een Newsletter. De kandidaat moet op de hoogte zijn van de materie, d.i. networking en telecommunicatie. Contact opnemen kan met Hilde De Ridder op tel. 03/355.35.11.

Vlerick Management School zoekt naar een coördinator communicatie die verantwoordelijk zal zijn voor de interne en externe communicatie. Hij/zij coördineert de productie van folders, bewaakt de huisstijl, staat in voor het magazine en de website en coördineert logistieke processen.

Fnac zoekt een communicatieverantwoordelijke die de culturele evenementen voor de winkel organiseert en de commerciële activiteiten ondersteunt. Het opzetten van speciale avonden, promotieacties en concerten, ontmoetingen met kunstenaars en signeersessies horen daar ook bij. Contact opnemen kan telefonisch met mw. Ann De Heyn op tel. 02/706.06.05.

JetAir zoekt naar een coördinator voor brochures. De kandidaat moet bestaande teksten herwerken en nieuwe schrijven, goed Nederlands maar ook andere talen kennen en bereid zijn tot korte verblijven in het buitenland. Schrijven kan naar Guido Debuck, Gistelsesteenweg 1 te 8400 Oostende.

Sunair zoekt naar een pers- en communicatie coördinator. De betrokkene zal de perscontacten onderhouden, persteksten schrijven, perscontacten onderhouden en interne en externe communicatie coördineren. Schrijven kan per e-mail naar sandra.delbol@sunair.be.

Robert Half International zoekt een 'internal communication coördinator' die verantwoordelijk wordt voor de interne communicatie binnen de groep en die o.a. in samenwerking met het hoofdkantoor in Californië zal deelnemen aan de realisatie van het intern magazine. Contact opnemen kan telefonisch op 02/481.66.20 bij de HR-afdeling.

Alcatel Bell zoekt een 'Internal Communications Professional' die o.a. zal meewerken aan het Intranet, het bedrijfsblad en infosessies. Contact opnemen kan met Jan Van Acoleyen op tel. 055/33.27.62.

Wolters Kluwer zoekt een 'manager met neus voor informatiebehoefte' die vernieuwende projecten zal opstarten. Hij/zij zal ook meewerken aan bestaande producten als folio-uitgaven, cd-roms en internetproducten. Contact opnemen kan met het HR-team, Kouterveld 2 te 1831 Diegem.

Nieuws uit verenigingen

Nakende sociale verkiezingen ook voor journalisten belangrijk

De sociale verkiezingen komen eraan, en daar kunnen zelfs de mediabedrijven niet onderuit...

Spijtig is natuurlijk dat de beroepsjournalisten in deze niet met hun beroepsvereniging kunnen uitpakken – dat representatief statuut hebben AVBB en VJ nu eenmaal niet. Het belet niet dat de beroepsjournalisten de absolute mogelijkheid hebben om zich via de wel erkende representatieve vakbonden in het sociaal overleg te engageren. Zowel de VJ als de traditionele vakbonden dringen er overigens sterk op aan dat dit ook gebeurt.

Die oproep kadert in de nauwere samenwerking die VJ en vakbonden voor ogen hebben, een gevolg van onder anderen het wegvallen van onze eigen dagbladen-CAO. De intensifiëring van de contacten resulteerde inmiddels in een ontwerp van samen-

werkings-protocol, dat op dit ogenblik ter discussie ligt.

Wie er iets voor voelt zich kandidaat te stellen voor de sociale verkiezingen, kan bij de volgende contactpersonen terecht:

- ABVV-BBTK: Eric Van der Smissen Tel. (02) 356.06.76 - fax. (02) 356.49.52

- ACV-LBC: Lode Verschingel Tel. (02) 257.42.10 - fax. (02) 257.42.10

- ACLVB: Jean Rom Tel. (02) 206.67.21 - fax. 203.32.40

Let op de deadline! Voor verkiezingen die gehouden wordt op 8 mei moeten de lijsten van verkiezingskandidaten binnen zijn op 14 maart, voor verkiezingen die plaats vinden op 20 mei is de uiterste indieningsdatum 27 maart.

(PD)

Nieuw bestuur Foto- en Filmpers

De leden van de Belgische Foto- en Filmpers (BFFP) hebben op 7 februari tijdens hun jaarlijkse algemene vergadering wijzigingen en toevoegingen aan hun statuten goedgekeurd, en ook een gloednieuw bestuur verkozen.

In totaal werden vier ondervoorzitters verkozen. Aan Nederlandstalige kant gaat het om Peter Maenhoudt als afgevaardigde van de fotografen, en Paul Van Schoor voor de audiovisuelen. Aan Franstalige zijde werden verkozen Bernard Delentree voor de fotografen en Louis Artus voor de audiovisuelen.

Secretaris-generaal blijft Piet Van Belle (VUM).

Vertegenwoordiger voor de loontrekkende fotografen in het bestuur is Ronny Neirinck (de Krant van West-Vlaanderen). De loontrekkende audiovisuelen worden door Walter Vanderstukken vertegenwoordigd.

De vergadering vond plaats in het auditorium De Linge van het Gemeentekrediet te Brussel en werd bijgewoond door 50 leden.

Het secretariaat van de Belgische Foto- en Filmpers is gevestigd in het Journalistenhuis aan de Steenkoolkaai 9 B te 1000 Brussel (tel. 02/229.14.66 – fax. 02/223.06.24).

(AD)

Kurt Tuerlinckx voorzitter Antwerps Pershuis

Ook op 12 februari werd tijdens de jaarlijkse algemene vergadering van de VZW Antwerps Pershuis Kurt Tuerlinckx (Gazet van Antwerpen) verkozen als voorzitter. Hij wordt in het bestuur o.a. geflankeerd door nog twee nieuwkomers-beroepsjournalisten, Sabine Lemaire (Radio 2) en Marc Veldeman (free-lance). In de plannen voor het komende werkjaar deelde Kurt Tuerlinckx mee

dat mediaminister Dirk Van Mechelen toegezegd heeft dat de VZW Antwerps Pershuis mag rekenen op structurele financiële hulp voor de verdere uitbouw. Nog deze maand zullen hierover cruciale gesprekken worden gevoerd. Voorts kan het Antwerps Pershuis ook nog rekenen op de aanzienlijke inbreng van een nieuwe sponsor, Telenet Vlaanderen.

(AD)

Raymond De Craecker voorzitter afdeling Antwerpen-Limburg

Op zaterdag 12 februari werd tijdens de jaarlijkse algemene vergadering van de VJ-Afdeling Antwerpen-Limburg Raymond De Craecker (Het Laatste Nieuws) verkozen tot voorzitter. Hij volgt in die functie Justin Gleissner op, die vijf jaar lang de afdeling leidde. Justin Gleissner blijft welkom op de bestuursvergaderingen als 'past voorzitter'. 'In het verleden is het al gebeurd dat past voorzitters met hun vertrouwde met de afdeling zeer nuttig werk kunnen verrichten om onontwarbare knopen toch los te maken'. Die woorden kwamen uit de mond van aantredende voorzitter De Craecker.

Als afscheidsgeschenk kreeg Gleissner, die decennialang havenredacteur voor Gazet van Antwerpen was, een maquette van een viskoter uit de Oostzee. Tijdens de laatste algemene vergadering die door hem werd geleid, kon uittredend voorzitter Justin Gleissner nog melden dat via bemiddeling door de afdeling met de directie van De Lijn een overeenkomst werd afgesloten die alle Belgische beroepsjournalisten voortaan recht geeft op een gratis plaatsbewijs op het hele tram- en busnet van De Lijn. De precieze modaliteiten in dit verband zullen eerstdaags worden bekend gemaakt.

(AD)

Oudere redacteurs weren is know-how opzij schuiven

De afdeling Antwerpen-Limburg van de VJ op 12 februari 2000 samen in jaarvergadering in het Antwerps Pershuis, wenst haar grote bezorgdheid te uiten over de manier waarop diverse uitgever en media-directies de 50-plussers uit hun redacties weren. Het meest recente voorbeeld daarvan is Belga, maar eerder vielen ook op andere redacties collectieve ontslagen, en blijkbaar denken nog uitgever eraan om via dergelijke maatregelen zgn. herstructureren door te voeren.

De algemene vergadering stelt vast dat op het moment dat de overheid druk uitoefent om oudere werknemers aan de slag te

laten blijven, de uitgever hun oudere journalisten wegsturen via brugpensioen en andere afvloeiingsregelingen.

Zij betreurt dat de kwaliteit van de berichtgeving wordt geschaad door het opzij schuiven van ervaring en know-how, terwijl nepstatuten, valse zelfstandigen en dergelijke journalistiek onwaardige functies in de plaats komen. Dit kan de vervlakking van de journalistiek slechts in de hand werken. De vergadering merkt op dat deze evolutie zich voltrekt zowel in de geschreven als in de audiovisuele pers.

(AD)

RUG-drukcentrum dagelijks goed voor vijf kranten

foto: RUG

Vanaf 4 februari wordt ook *Gazet van Antwerpen* gedrukt in het drukcentrum van de Regionale Uitveversgroep te Beringen-Paal. Voortaan gaan daar elke avond vijf kranten, *Het Belang van Limburg*, *Gazet van Antwerpen*, *De Financieel Economische Tijd*, *De Lloyd/Le Lloyd* en *L'Echo* ter perse op een totale oppervlakte van 10.000 m² en via vier afzonderlijke productielijnen. Die capaciteit is uniek in België. Het drukcentrum is opgevat als een 'focussed factory' voor coldset producten. Bij alle genomen beslissingen, gaande van architectuur tot plaatsing van de machines, werden ergonomie, veiligheid, functiona-

liteit en team-work centraal gesteld. De RUG wil van het drukcentrum 'DE' referentie maken binnen een straal van 200 kilometer.

In Antwerpen zullen de lezers van 'de *Gazet*' geweten hebben dat hun nieuws voortaan een eindje moet reizen vooraleer het in brievenbus of winkelrek arriveert. De eerste dagen kwamen nogal wat kranten helemaal niet ter plaatse. De verspreiding van de *Ketnetkrant* liet het een keer afweten en één keer moesten om technische redenen edities gebundeld worden. Op de Antwerpse Linkeroever maakt men zich sterk dat alles zich beperkt tot kinderziekten...(A.D.)

Mediaxis naar nieuw gebouw

De redacties van *Fit & Gezond*, *TV-Ekspres*, *TV-Blad*, *Feeling*, *Flair*, *Story*, *Libelle* en *Proeven* hebben er drukke weken op zitten. De eerste week van februari betekende een nieuwe werkplek. De kantoren aan de legendarische Antwerpse *Jan Blockxstraat* werden verlaten in ruil voor het gloednieuwe redactioneel bolwerk aan de *Uitbreidingsstraat 28* te 2600 Berchem (tel. 03/290.12.00). Dit is het tweede van de vier kantoorgebouwen op de foto.

De verhuis zelf werd door een gespecialiseerd bedrijf georganiseerd. Alle redacteuren hadden zelfs expliciet verbod gekregen om op 28 januari te komen werken, helpen, toekijken, of wat dan ook. Alleen de 'Facilities'-ploeg en de DTP-ers waren wel opgevorderd.

Op 10 februari vond een *Mediaxis*-openingsfeest plaats, waar ook niet-werknemers evenals freelancers en drukkers bij waren. Onvermijdelijk stak midden in de verhuisperikelen de discussie over roken in de redactielokalen nog maar eens de kop op...(A.D.)

